

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt HSV 380 kV Vierverlaten-Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

Joure, 12 juni 2026

Zaaknummer : Z.752518
Uw kenmerk :
Beh. door :
Bijlage(n) : 1

Onderwerp:
Zienswijze ontwerp-voorkeursbeslissing hoogspanningsverbinding
Vierverlaten – Ens 380 kV

Geachte heer, mevrouw,

De gemeente De Fryske Marren maakt hierbij gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de ontwerp-voorkeursbeslissing voor de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens.

De gemeente onderkent het belang en de noodzaak van uitbreiding van het landelijke hoogspanningsnet. De toenemende vraag naar transportcapaciteit als gevolg van de energietransitie, netcongestie en de verduurzaming van woningen en bedrijfsprocessen maakt uitbreiding van de energie-infrastructuur noodzakelijk.

Tegelijkertijd heeft de voorgenomen verbinding directe gevolgen voor het grondgebied van De Fryske Marren, onze inwoners en de kwaliteit van onze leefomgeving. Vanuit die verantwoordelijkheid brengen wij met deze zienswijze de volgende aandachtspunten onder uw aandacht.

1. Het gekozen tracé heeft voor De Fryske Marren de minste ruimtelijke impact

De gemeente De Fryske Marren heeft kennisgenomen van de ontwerp-voorkeursbeslissing voor het tracé van de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens.

Hoewel de gemeente bij voorkeur geen aanvullende bovengrondse hoogspanningsverbinding op haar grondgebied zou realiseren, constateren wij dat het voorliggende tracé van de onderzochte alternatieven naar verwachting de minste ruimtelijke impact heeft binnen De Fryske Marren. Tegelijkertijd heeft dit tracé een forse impact op onze inwoners die in het betreffende gebied woonachtig zijn en op de kwaliteit van hun leefomgeving.

De gemeente spreekt in haar zienswijze uit dat dit tracé voor onze gemeente de minst ingrijpende variant is, mits de verdere uitwerking zorgvuldig plaatsvindt en de belangen van inwoners, bedrijven, landschap en leefomgeving adequaat worden geborgd.

Een goede planuitwerking vraagt daarbij als uitgangspunt dat ruimtelijke kwaliteit, landschappelijke inpassing, gezondheidsaspecten en heldere communicatie richting betrokken inwoners integraal en volwaardig worden meegenomen in de verdere uitwerking van het tracé.

2. Gezondheidsrisico's zoveel mogelijk voorkomen

De gemeente De Fryske Marren hecht groot belang aan het beschermen van de gezondheid van inwoners.

Hoewel wetenschappelijk geen eenduidig causaal verband is vastgesteld tussen blootstelling aan magneetvelden van bovengrondse hoogspanningslijnen en gezondheidseffecten, geven de adviezen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu aanleiding om het voorzorgsbeginsel toe te passen.

De gemeente maakt zich zorgen over mogelijke gezondheidsrisico's voor inwoners die in de nabijheid van het tracé wonen of verblijven.

Wij gaan ervan uit dat bij de verdere planuitwerking het voorzorgsbeginsel leidend is en dat het ministerie en TenneT zorg dragen voor maximale afstand tot bestaande en toekomstige woonfuncties, scholen en andere langdurige verblijfsfuncties, zodat mogelijke risico's zoveel mogelijk worden vermeden en waar mogelijk volledig worden uitgesloten.

3. Heldere communicatie richting inwoners

De gemeente benadrukt het belang van tijdige, duidelijke en toegankelijke communicatie richting inwoners en andere belanghebbenden.

Voor inwoners is het van groot belang dat helderheid wordt geboden over planning, effecten, procedures en vervolgstappen. Transparante communicatie draagt bij aan vertrouwen en voorkomt onnodige onzekerheid.

Wij verzoeken het Ministerie van Economische zaken en Klimaat en TenneT om de communicatie richting inwoners in de vervolgfase actief en zorgvuldig vorm te geven en de gemeente hierin tijdig te betrekken.

4. Ruimhartige uitkoopregeling en compensatie

De gemeente verwacht dat voor direct getroffen inwoners een ruimhartige uitkoopregeling en compensatieregelingen zorgvuldig, transparant en ruimhartig worden toegepast. Daarbij moet nadrukkelijk ruimte bestaan voor maatwerk voor inwoners die onevenredig zwaar worden geraakt door de komst van de nieuwe hoogspanningsverbinding.

De gemeente vraagt daarbij in het bijzonder aandacht voor agrarische ondernemers. In de praktijk worden zij onevenredig hard geraakt wanneer uitsluitend de woning kan worden aangekocht en niet het agrarisch bedrijf als geheel. Agrariërs zijn vanwege de bedrijfsvoering veelal gebonden aan wonen in directe nabijheid van hun bedrijf. Hierdoor ontstaat een situatie waarin verhuizen feitelijk nauwelijks mogelijk is en betrokkenen indirect worden gedwongen op de huidige locatie te blijven wonen. De gemeente verwacht dat hiervoor een passende, uitvoerbare en ruimhartige oplossing wordt uitgewerkt.

Daarnaast constateren wij dat een termijn van zes maanden waarin een uitgebracht bod geldig blijft, in de huidige woningmarkt onvoldoende is om zorgvuldig passende vervangende woonruimte te vinden. De gemeente verzoekt daarom nadrukkelijk om ruimere termijnen en voldoende flexibiliteit binnen de regeling.

De gemeente acht het van groot belang dat betrokken inwoners tijdig duidelijkheid krijgen over de mogelijkheden, voorwaarden en procedures en dat gedurende het gehele proces een ruimhartige benadering wordt gehanteerd.

Naast individuele compensatie gaat de gemeente ervan uit dat voor het gebied als geheel sprake zal zijn van een ruimhartige en bovenwettelijke compensatie. Daarbij sluiten wij aan bij hetgeen door het ministerie zelf is opgenomen, namelijk dat aan deze keuze duidelijke randvoorwaarden voor een rechtvaardige uitvoering dienen te worden verbonden, waaronder het tijdig vaststellen van een wettelijke compensatieregeling, inclusief planschade, en een kader voor bovenwettelijke compensatie.

In het bestuurlijk overleg van 13 mei jl. is door het ministerie toegezegd dat de compensatie voor dit specifieke gebied wordt ondergebracht in een gebiedsfonds. De gemeente verzoekt u deze toezegging expliciet en juridisch-bestuurlijk geborgd op te nemen in de verdere stukken en besluitvorming.

5. Verkabeling van het bestaande 110 kV-tracé

De gemeente zet gelet op de impact van deze ontwikkeling nadrukkelijk in op het parallel verkabelen van het bestaande 110 kV-tracé langs het nieuwe 380 kV-tracé. Deze verkabeling is voor de gemeente essentieel.

Wij begrijpen dat dit uitgangspunt reeds onderdeel is van de huidige planvorming. De gemeente acht het echter van belang dit nadrukkelijk te bevestigen en verzoekt u deze verkabeling integraal en onverkort onderdeel te laten zijn van de verdere uitwerking.

Deze maatregel is essentieel om de ruimtelijke en landschappelijke impact van de nieuwe verbinding te beperken en de belasting voor het gebied zoveel mogelijk te compenseren.

6. Zorgvuldige inpassing tussen Oudehaske en Heerenveen

Voor het deeltracé tussen Oudehaske en Heerenveen vraagt de gemeente nadrukkelijk aandacht voor een zorgvuldige landschappelijke en ruimtelijke inpassing. Dit gebied staat de komende jaren onder aanzienlijke ruimtelijke druk door toekomstige ontwikkelingen, infrastructurele opgaven en de verdere ontwikkeling van Heerenveen-West.

Heerenveen-West is in de Nota Ruimte expliciet aangewezen als grootschalige woningbouwlocatie. De ruimtelijke en infrastructurele consequenties van deze ontwikkeling zijn nader uitgewerkt in de bijlage *Plan van aanpak Heerenveen-West*. De gemeente verzoekt u deze ontwikkeling nadrukkelijk te betrekken bij de verdere planuitwerking van het tracé.

Bij de verdere uitwerking dient expliciet rekening te worden gehouden met toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en de daarbij behorende infrastructurele aanpassingen. In dat kader is op termijn een verbeterde aansluiting van een rondweg rondom Heerenveen op de A7 noodzakelijk.

Wij verzoeken u bij de nadere uitwerking en eventuele hertracering voldoende ruimtelijke reservering aan te houden, zodat toekomstige infrastructurele ontwikkelingen en gebiedsontwikkelingen niet worden belemmerd.

Daarnaast bevindt dit tracé zich, mede door de ontwikkeling van Heerenveen-West, op het toekomstige grensgebied van Heerenveen en De Fryske Marren. Dit heeft gevolgen voor de verdere invulling, afbakening en verdeling van het nog vorm te geven gebiedsfonds.

De gemeente verzoekt u daarom de verdere uitwerking in nauwe afstemming met de betrokken gemeenten vorm te geven, zodat ruimtelijke belangen, infrastructurele ontwikkelingen en de belangen van inwoners zorgvuldig kunnen worden meegewogen.

7. Betrokkenheid bij de verdere uitwerking op gemeentelijk grondgebied

De gemeente verzoekt nadrukkelijk om actief en vroegtijdig betrokken te blijven bij de verdere uitwerking van het volledige tracédeel dat over het grondgebied van De Fryske Marren loopt.

Binnen het gehele tracé spelen belangrijke ruimtelijke, landschappelijke en maatschappelijke belangen. De lokale gebiedskennis van de gemeente is essentieel om te komen tot een zorgvuldige inpassing en een optimale afweging van belangen.

Daarbij verzoeken wij nadrukkelijk aandacht voor de mogelijkheid van een toekomstige aantakking en de gevolgen daarvan voor het gemeentelijk grondgebied.

Daarnaast verzoeken wij het ministerie rekening te houden met de stapeling van aandachtspunten in het gebied, waaronder dit tracé, gaswinning, beoogde waterbuffering en andere infrastructurele projecten.

Wij verzoeken u de gemeente gedurende het gehele vervolgproces als volwaardige gesprekspartner te betrekken bij alle nadere uitwerkingen op gemeentelijk grondgebied.

8. Betrokkenheid gemeente in de vervolgfase

De gemeente De Fryske Marren verwacht als direct betrokken overheid nauw betrokken te blijven bij de verdere planuitwerking.

Dit betreft in het bijzonder:

- de landschappelijke en ruimtelijke inpassing;
- de uitwerking van het tracé tussen Oudehaske en Heerenveen;
- de verkabeling van het 110 kV-tracé;
- de toepassing van het voorzorgsbeginsel;
- de communicatie richting inwoners.

Wij vertrouwen erop dat onze zienswijze zorgvuldig wordt betrokken bij de verdere besluitvorming.

Vragen

Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met [REDACTED] via telefoonnummer [REDACTED] of via e-mail: [REDACTED]. Wilt u in uw contact met de gemeente het zaaknummer vermelden?

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren,

gemeentesecretaris,
Ditta Cazemier

burgemeester,
Leo Pieter Stoel

Bijlage: Plan van aanpak Heerenveen West